



LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22 252, el. p. info@am.lt, <https://am.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo įgyvendinimo“ projektą (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Georeferencinio pagrindo kadastro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 215 „Dėl Georeferencinio pagrindo kadastro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veikimo pradžios nustatymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas Nr. 2) (toliau kartu – Projektai).

Projektai parengti siekiant užtikrinti geodezijos, kartografijos, erdvinių duomenų rinkinių tvarkymo ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros plėtojimo sričių politikos formavimo ir įgyvendinimo nuoseklumą.

Projekto Nr. 1 tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalies ir 14 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktų nuostatas, įsigaliosiančias nuo 2024 m. sausio 1 d.

Šių metų birželio 29 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymą, kuriuo pakeičiama Geodezijos ir kartografijos įstatymo 14 straipsnio 2 dalis – šios dalies 2 ir 3 punktuose įtvirtinta, kad nedidelės žalos ir didelės žalos, kurias sukėlė geodezininko veiklos pažeidimai, dydis nustatomas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos vadovo nustatyta tvarka.

Pažymėtina, kad Geodezijos ir kartografijos įstatymo 14 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose įtvirtintas teisinis reguliavimas dėl žalos nustatymo tvarkos būtų taikytinas tik geodezininko veiklai, todėl vertintinas kaip žinybinio pobūdžio ir pagal kompetenciją priskirtinas Aplinkos ministerijai, kaip geodezijos srities politiką formuojančiai institucijai. Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 12 punkte įtvirtintu subsidiarumo principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami žemiausiu efektyvumą galinčiu užtikrinti viešojo administravimo sistemos lygmeniu, Projektu Nr. 1 siūloma įgalioti aplinkos ministrą patvirtinti žalos, kurią sukėlė geodezininko veiklos pažeidimai, dydžio nustatymo tvarką.

Taip pat Geodezijos ir kartografijos įstatymo 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymu keičiamos Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalies nuostatos – įtvirtinama, kad Vyriausybės įgaliota institucija ar kitas viešasis juridinis asmuo atlieka valstybinių erdvinių duomenų rinkinių ir vietovardžių erdvinių duomenų rinkinio

sudarymo ir atnaujinimo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos geodezijos ir kartografijos darbus, užtikrina Lietuvos erdvinės informacijos portalo, Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo ir Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos veiklą, vykdo kitas Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytas funkcijas.

Žemės ūkio ministerijos vykdytos geodezijos, kartografijos, erdviųjų duomenų rinkinių tvarkymo ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros plėtojimo sričių politikos formavimo funkcijos nuo 2023 m. sausio 4 d. perduotos Aplinkos ministerijai, tačiau šios politikos įgyvendinimo funkcijas, nustatytas Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, atlieka valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras (toliau – Centras), kurio savininko teises ir pareigas įgyvendina Žemės ūkio ministerija. Siekiant geodezijos, kartografijos, erdviųjų duomenų rinkinių tvarkymo ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros plėtojimo sričių politikos formavimo ir įgyvendinimo vientisumo ir nuoseklumo, Projektu Nr. 1 siūloma Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytas funkcijas perduoti Aplinkos ministerijos srities institucijai – viešajai įstaigai Statybos sektoriaus vystymo agentūrai (toliau – Agentūra).

Siekiant minėto tikslo, su Projektu Nr. 1 teikiamas Projektas Nr. 2, kurio tikslas – reorganizuoti Georeferencinio pagrindo kadastrą (toliau – Kadastras) pakeičiant jo tvarkytoją – funkcijas iš Centro perduodant Agentūrai.

Vadovaujantis nuo 2023 m. sausio 4 d. galiojančiomis Geodezijos ir kartografijos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies nuostatomis, Kadastro valdytojo funkcijos perduotos Aplinkos ministerijai, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1321 „Dėl Georeferencinio pagrindo kadastro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 215 „Dėl Georeferencinio pagrindo kadastro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veikimo pradžios nustatymo“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 1321) Kadastro tvarkytoju paskirtas Centras, kurio savininko teises ir pareigas įgyvendina Žemės ūkio ministerija. Svarbu pažymėti, kad tokia situacija neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo teisinio reguliavimo, kurio 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad, kai valstybės registro valdytoju skiriama ministerija, valstybės registro tvarkytoju gali būti ministerijai pavaldi valstybės institucija ar valstybės įstaiga, kitas juridinis asmuo, kurio savininko teises ir pareigas įgyvendina ministerija.

Vadovaujantis minėtomis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis, Projektu Nr. 2 siūloma Kadastro tvarkytojo funkcijas perduoti Aplinkos ministerijos srities institucijai – Agentūrai. Atsižvelgiant į tai, Projektu Nr. 2 siūloma pakeisti ir Georeferencinio pagrindo kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 215 „Dėl Georeferencinio pagrindo kadastro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veikimo pradžios nustatymo“ (toliau – Nuostatai), 8 punktą – nustatyti, kad Kadastro tvarkytojas – Agentūra. Projektu Nr. 2 siūloma, vadovaujantis nauju valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo teisiniu reglamentavimu¹, pakeisti Nuostatų 4 punktą, taip pat papildyti juos nauju 10.6 papunkčiu,

¹ 2023 m. liepos 20 d. įsigaliojo: 1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Elektroninės informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo ir valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių aprašo patvirtinimo“ pakeitimas, dėl kurio keitėsi ir šio nutarimo pavadinimas, 2) valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 19 d. nutarimu Nr. 576 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

kuriame būtų reglamentuojamos Kadastro duomenų atvėrimo² nuostatos. Minėti Nuostatų pakeitimai įsigaliojotų nuo 2024 m. sausio 1 d.

Remiantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi, keičiant registro tvarkytoją, registras turi būti reorganizuojamas. Vadovaujantis šia nuostata ir minėto įstatymo 20 straipsnio 3 dalies nuostatomis, Projekte Nr. 2 nustatoma Kadastro reorganizavimo pabaiga ir reorganizuoto Kadastro veiklos pradžia, įtvirtinamos Kadastro valdytojo ir tvarkytojo teisių ir pareigų šio kadastro reorganizavimo laikotarpiu nuostatos, iki Kadastro reorganizavimo išduotų dokumentų ir (arba) jų kopijų galiojimas, Kadastro duomenų teikėjų ir gavėjų informavimas apie reorganizuojamą Kadastrą, Aplinkos ministerijai pavedama iki 2023 m. gruodžio 31 d. priimti Projekto Nr. 2 įgyvendinamuosius teisės aktus.

Centro pareigybės, kurias užimantys asmenys šiuo metu atlieka Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytas funkcijas ir Kadastro tvarkymo funkcijas, bus perduotos Agentūrai. Perduodant pareigybes, jas užimantiems asmenims, vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 51 straipsnio nuostatomis, bus pasiūlyta tęsti darbus Agentūroje – taip būtų išsaugoti geodezijos, kartografijos, erdvinio duomenų rinkinių tvarkymo ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros plėtojimo srityse patirtį turintys aukštos kvalifikacijos specialistai bei užtikrintas darbų tęstinumas. Taip pat Agentūrai būtų perduotas ir Centro patikėjimo teise valdomas turtas, naudojamas Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytoms funkcijoms vykdyti ir Kadastrui tvarkyti.

Projektams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Projektai neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Projektais neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

Projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Atsižvelgiant į tai, kad galiojantis teisinis reguliavimas Projektais iš esmės nėra keičiamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Projektų numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus Projektą Nr. 1, aplinkos ministrui įsakymu reikės patvirtinti žalos, kurią sukėlė geodezininko veiklos pažeidimai, dydžio nustatymo tvarką, priėmus Projektą Nr. 2 – Kadastro duomenų specifikaciją.

Projektuose nėra naujų sąvokų.

Konsultacijų su visuomene nebuvo ir jos neplanuojamos.

Projektuose nereglamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

Projektas Nr. 1 teiktas derinti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai.

² Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 15 straipsnis nustato institucijų pareigą sudaryti duomenų rinkinius pakartotiniam naudojimui ir numatyti jų skelbimo tvarką.

Vidaus reikalų ministerija ir Žemės ūkio ministerija Projektą Nr. 1 suderino be pastabų. Teisingumo ministerija dėl Projekto Nr. 1 pateikė pastabų, į kurias atsižvelgta.

Finansų ministerija informavo, kad esminių pastabų Projektui Nr. 1 neturi, tačiau pateikė pasiūlymą – atsižvelgdama į tai, kad šiuo metu Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytas funkcijas atlieka Centras, kurio savininko teises ir pareigas įgyvendina Žemės ūkio ministerija, ir šios funkcijos finansuojamos iš Žemės ūkio ministerijos bendrųjų asignavimų, kartu su Projektu Nr. 1 pateikti informaciją, kiek lėšų nuo 2024 m. sausio 1 d. bus perskirstyta iš Žemės ūkio ministerijos asignavimų Aplinkos ministerijai, kuriai priklauso Agentūra ir kuriai būtų perduodamos minėtos funkcijos. Paaiškiname, kad, remiantis Geodezijos ir kartografijos įstatymo 7 straipsnio 4 dalimi³ ir Nuostatų 74 punktu⁴, lėšos, skirtos šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytoms funkcijoms ir Kadastrui tvarkyti, paskirtos iš Žemės ūkio ministerijos asignavimų Aplinkos ministerijai nuo 2023 m. sausio 1 d., kai Aplinkos ministerija perėmė geodezijos, kartografijos, erdviųjų duomenų rinkinių tvarkymo ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros plėtojimo sričių politikos formavimo funkcijas. Atsižvelgiant į tai, minėtos lėšos nuo 2024 m. sausio 1 d. nebus perskirstomos.

Projektas Nr. 2 teiktas derinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui prie Krašto apsaugos ministerijos, Valstybės duomenų agentūrai, Centrai ir Agentūrai.

Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Žemės ūkio ministerija Projektą Nr. 2 suderino be pastabų. Valstybės duomenų agentūrai ir Agentūra pastabų ar pasiūlymų dėl Projekto Nr. 2 nepateikė.

Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos informavo, kad Projektui Nr. 2 pastabų ar pasiūlymų neturi, bet atkreipė dėmesį, kad vadovaujantis minėtu nauju valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo teisiniu reglamentavimu, valstybės informacinių išteklių rūšis derintina su Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Pažymime, kad Kadastro svarbos vertinimas bus atliktas teisės aktuose⁵ nustatytais terminais ir tvarka.

Finansų ministerija informavo, kad esminių pastabų Projektui Nr. 2 neturi, tačiau pateikė analogišką pasiūlymą kaip ir dėl Projekto Nr. 1 dėl informacijos apie Kadastro tvarkymui skirtų lėšų perskirstymą. Minėta, kad lėšos nebus perskirstomos.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Teisingumo ministerija dėl Projekto Nr. 2 pateikė pastabų, į kurias atsižvelgta. Paminėtina, kad visi Kadastro duomenys ir informacija, Kadastrui pateikti dokumentai ir (arba) jų kopijos perduoti Aplinkos ministerijai valdyti patikėjimo teise remiantis Nutarimo Nr. 1321 3.5 papunkčiu, todėl nereikia Projekte Nr. 2 įtvirtinti nuostatų dėl minėtų duomenų perdavimo tvarkos. Taip pat nemanome, kad Projekte Nr. 2 reikia nustatyti Kadastro objektų registravimo tęstinumo užtikrinimo priemonių, nes Kadastro tvarkymo darbai vyks įprasta tvarka.

³ Geodezijos ir kartografijos įstatymo 7 straipsnio 4 dalis: Šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytos funkcijos finansuojamos iš Aplinkos ministerijai atitinkamais metais patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.

⁴ Nuostatų 74 punktas: Kadastras finansuojamas iš Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos skiriamų valstybės biudžeto lėšų (įskaitant Europos Sąjungos lėšas).

⁵ 1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 19 d. nutarimas Nr. 576 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; 2) Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. 4-418 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodikos patvirtinimo“.

Centras dėl Projektų pastabų ir pasiūlymų nepateikė, bet prašo, kad dalis patalpų, valdomų Centro patikėjimo teise Sėlių g. 66, Vilniuje, būtų palikta Centro veiklos tęstinumui užtikrinti. Informuojame, kad Aplinkos ministerija ir Žemės ūkio ministerija darbo tvarka aptarė klausimą dėl Centro patikėjimo teise valdomo turto, įskaitant ir minėtas patalpas, naudojamo Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytoms funkcijoms vykdyti ir Kadastrui tvarkyti. Atsižvelgiant į tai, kad Centro veikla ir dabar sėkmingai vykdoma nenaudojant minimų patalpų, o patalpų perdavimas Agentūrai neturės neigiamos įtakos tolimesnei Centro veiklai, abi ministerijos laikosi nuomonės, kad Agentūrai turėtų būti perduotas visas turtas, kurį patikėjimo teise valdė valstybės įmonė Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „GIS-Centras“⁶ iki sujungimo būdu ją reorganizavus į Centrą, kuris veiklą pradėjo 2023 m. sausio 4 d.

Projektai buvo skelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų dėl Projektų negauta.

Projektus parengė Aplinkos ministerijos Erdvinių duomenų politikos grupės (vadovė – Aušra Kalantaitė, mob. 8 669 52 682, el. p. ausra.kalantaite@am.lt) vyriausioji specialistė Renata Tracevičienė (mob. 8 673 28 350, el. p. renata.traceviciene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas Nr. 1, 1 lapas.
2. Projektas Nr. 2, 2 lapai.
3. Projekto Nr. 2 lyginamasis variantas, 2 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

Renata Tracevičienė, mob. 8 673 28 350, el. p. renata.traceviciene@am.lt

⁶ Iki 2023 m. sausio 3 d. valstybės įmonė Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „GIS-Centras“ atliko Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas funkcijas ir tvarkė Kadastrą.